

BESZTERCZEBÁNYAI HÉTFŐI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre helyben 2.20 kor., vidéken 3.20 kor.
Egyes példány ára . . . . . 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő:
HAVELKA JÓZSEF

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BESZTERCZEBÁNYA, IV. BÉLA KIRÁLY TÉR. Telefon 108.
Hirdetések díjszabás szerint.

Olvasóinkhoz.

Egy év előtt indítottuk meg a „Beszterczebányai Hétfői Ujság“-ot s most a tisztességgel befutott egy esztendő múltán azt vagyunk kénytelenek bejelenteni kedves olvasóinknak, hogy lapunkat egyelőre megszüntetjük.

Az ideiglenes megszűnésnek oka azonban korántsem olvasóink. Olvasóink gárdája hűségesen kitartott mellettünk mindig. Más okok játszottak itt közre. A lap megindulásakor annak fő részét az Országos Hétfői Ujságvállalat szállította nekünk. Ez a vállalat időközben cserbenhagyott bennünket s így kénytelenek voltunk a lapot teljesen itt készíteni. Minthogy azonban az ilyen előállításnak a költségeit az olvasóktól befolyó kis összeg korántsem fedezte, a lap kiadása nagy áldozatokkal járt. Ennélfogva azt a becsületesen betöltött egy év végével megszüntetjük, de csak egyelőre, addig amíg realisabb alapokra fektetve nagyobb terjedelmű, *vasárnapon* megjelentetve (nem hétfőn) alkalmas időben újra megindítjuk. Azt hisszük, hogy ez az idő nem fog sokáig késni, mert a közönség a mi lapunk által szokott hozzá a gyors, pontos és mi a legfőbb: az olcsó hírszoigálathoz s így annak hiányát sokáig nem fogja érezhetni s a lap újabb megjelentetésének szükségét el fog követelni.

Amidőn hálásan köszönjük t. olvasóinknak eddigi szives pártfogását, tisztelettel felkérjük azon olvasóinkat, akik hálalékban vannak, hogy azt kiegyenlíteni sziveskedjenek, — azon

előfizetőinket pedig, kiknek követelésük van a kiadóhivatallal szemben felkérjük, hogy Havelka József könyv- és papirkereskedésében vegyék át a túlfizetést.

Ajánljuk magunkat és kérve támogatásukat a jövőben is, vagyunk,
hazafias üdvözlettel
a Beszterczebányai Hétfői Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala.

Széldöntések.

„Az Erdészet“ 18. száma már beszámolt az idei szokatlan hűvös és szeles tavaszi időjárás okozta széldöntésekről, de beszámoltak az erdészeti szaklapok is, hogy az egész országban mintegy 1 millió köbméterre tehető a széldöntések tömege.

Ez oly tekintélyes szám, ami felett napirendre nem térhetünk, mert e rendkívüli nagymennyiségű faanyag kitermelése, szállítása és értékesítése nem kis feladat az erdőgazdának már azért sem, mert az amugy is magas munka és fuvarbérek a rendkívüli eset következtében jóval felszállottak, úgy hogy az eddigi 47—84 filléres köbméterenkénti hámozás, csúpozás és hosztolási bérek átlag 10, 100, 120 fillérré emelkedtek. De ha jól vesszük, a munkások azt meg is érdemlik, mert a kidöntött egymásra hullott fenyőknél kitermelése sokkal nehezebb, mint ha azokat a favágó sorba maga dönti, hámozza, csúpozza és fergatja. A munka szaporatlanságát még az fokozta, hogy az április hó első napjaiban, úgy 5—8-ika közötti időben a magasabb és északi fekvésű erdőrészekben a nedvfolyás még nem igen indult és így a hámozás után a fa egy részén a vékony háncsréteg rajta marad, úgy mint a téli döntésű fánál.

Ennél azonban nagyobb gondot okoz az erdőgazdának, hogy a beköszöntő kaszálás és aratás idején a munka részben szünetelni fog és emiatt a fa hámozása, illetve kérgezése csak augusztus vége felé fog folytatódni, de minthogy egy szerencsés véletlen játszik közbe, t. i. az, hogy tavasszal a szűrajzás idején hűvös időjárás volt, az el sem szaporodhatott.

Mind ennél azonban súlyosabb gond az erdőgazdára nézve a kitermelt fának fuvarozása, mert jól tudjuk, hogyha a

fenyő sok ideig hever a vágásokban, megkapja a veres csikoltságot, ami a redvesedésnek egy neme.

Ez még a fűrészárú értékét is csökkenti. A rendelkezésre álló fuvarerő a követeléseit mintegy 10%-kal emelte. Ez még magában nem lenne sok, ha nagyobb lehetne a teljesítő képessége, de sajnos e nagymérvű széldöntvények készületlenül találták a legtöbb erdőgazdát, mert a szállítási berendezései nincsenek olyan állapotban, mint jó utakkal behálózott erdőbirtokokon, ott ahol a fuvarerő teljesítő képessége teljes mértékben kihasználható anélkül, hogy az igavonó állat erejéből vesztene.

Ezért oly széldöntötte erdőbirtokokon, a hol iparvasutak nincsenek, vagy ilyenek fektethetők nem voltak, nem marad más hátra, minthogy a nagy széldöntés helyén egy átszállítható fűrész összes berendezésével felállítunk, vagy pedig ott, ahol közelben fűrész áll vevő rendelkezésére a fenyőket rakodókra leszállítjuk, ahonnan a rönköket azután a fűrésztelepre szállíthatják.

Ezek előadása után reátérhetünk a széldöntések következtében keletkezett nagyobb fenyőfa mennyiség elhelyezésének, eladásának kérdésére.

Tudnivaló dolog, hogy ezen rendkívüli eset következtében a fakínlát nagyobb és hogy e kínlát túl fogja szárnyalni a keresletet, ennek még természetes következménye, hogy úgy a fenyőgömbfa, mint fűrészárú ára le fog szállani.

Miután azonban kézen fekvő dolog, hogy jövőben ezen elemi csapás okozta károk által piacra hozott fa mennyiségek miatt a használatok meg lesznek szorítva, be fog állani a reakció, vagyis a faárak tetemesen emelkedni fognak, ami azután az építési és egyéb beruházási kedvet kedvezőtlenül fogja befolyásolni. Ennélfogva összes figyelmünknek oda kell irányulnia, hogy ez a hullámzások elsimuljanak.

Ezt pedig csak úgy hozzuk rendes mederbe, ha a piacot el nem árasztjuk a széldöntött faanyaggal. Ennek egyedüli módja csak az lehet, ha a faanyagot elraktározzuk. A fenyőnek nagyban elraktározása azonban csak úgy képzelhető, ha az fűrészárúvá dolgoztatik fel.

Fűrészainket kibővítjük, újakat állítunk fel. Igaz, hogy a befektetések újabb pénzübeli áldozatokat követelnek, de ez áldozatok bőven meghozzák a maguk kamatait és minden a rendes mederbe fog jutni.

Vármegyei közgyűlés.

Zólyomvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 27-én délelőtt Besztercebányán a vármegyházán rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésen báró Kürthy Lajos cs. és kir. kamarás főispán elnökölt s a tagok nagy számban jelentek meg.

Napirend előtt dr. Tilless Béla a törvényhatóság részvétét nyilvánította az elnöklő főispán előtt az őt, fiának: báró Kürthy Lászlónak hirtelen elhunytával ért nagy csapás miatt. A főispán köszönő szavai után a közgyűlés áttért a rövid napirend letárgyalására. A belügyminiszter körrendelete értelmében a községi és körjegyzők fiugyermekei részére létesítendő internátusok támogatására a jövő év szeptemberétől kezdve évi 600 koronát szavaztak meg. Majd áttértek a legfőbb tárgyra: a politikai helyzettel szemben való állásfoglalásra. Ez ügyben két indítvány fektet a közgyűlés előtt: Flittner Károly és 21 társáé a kormány és Tisza mellett s az obstrukció ellen, Jeszenszky Sándor és 6 társáé: a kormány és Tisza ellen. Az állandó választmány Flittner Károly indítványát javasolta elfogadásra. Az ellenzéki indítvány mellett dr. Petrogalli Oszkár városunk volt országgyűlési képviselője mondott gyűjtő beszédet, míg ellene dr. Herritz Gyula szólalt föl. A zajos vita után névszerinti szavazás következett, a melynek eredménye az lett, hogy a kormányt támogató indítvány mellett 88-an, ellene 23-an szavaztak le s így Zólyomvármegye 65 szótöbbséggel bizalmát nyilvánította Lukács László kormányának és Tisza Istvánnak. Ezután a közgyűlés még néhány városi és községi határozatot tárgyalta s jóval déli 12 óra előtt ért véget.

HIREK.

Miniszteri köszönet. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a helybeli polgári állami fiúiskolánál tett 200 K-ás alapítványukért Burda Károly, Keme Ignác, Gürtler József, Bárczy Károly, dr. Kohut János, Wunsch Róbert, Sonnenfeld Salamon, Bárczy Károly, Göllner Béla, Mory Emil, Takács Kálmán, Hertzka Mórné és Wotocsek örökösök részéről Stempel Gyula adakozóknak köszönetet mondott.

Eljegyzés. A múlt héten szombaton Hrivnyák Samu erdébádonyi ev. lelkész leányát Ellát, eljegyezte Szabadi Gyula erdébádonyi áll. iskolai ig. tanító.

Előzetes felvétel a besztercebányai kir. kath főgimnáziumba. A jövő iskolai évre szóló beiratást a főgimnázium bármely osztályába már a folyó tanév befejezése után július 1-3 délelőtt 9-11-ig lehet eszközölni. Különösen azon helybeli szülőknek ajánljuk figyelmébe az évvégi beiratásokat, akik fiaikat az I. osztályba óhajtják járatni. A tanuló ekkor 16 korona 50 fillér felvételi és vegyes díjakat fizet és az iskolai év kezdetén, legkésőbb szeptember 4-ig az illető osztályfőnökeél jelentkezni tartozik, különben úgy a belépésre való jogát, mint a befizetett díjakat is elveszíti. A javító, pótló, felvételi és magánvizsgálatok augusztus 30-án reggel 9 órakor kezdődnek. Aki két tárgyból kapott elégtelen osztályzatot,

csak a tankerületi kir. főigazgatóság engedélyével bocsátható javító vizsgálatra. A tankerületi kir. főigazgatósághoz címzett 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodványok, melyekhez az iskolai bizonyítványt is mellékelni kell, július 10-ig az intézet igazgatóságánál nyújthatók be.

Társasvacsora lesz holnap este a „Kuglizó Társulat“ kertjében, Serényi Béla gróf, országgyűlési képviselőnk tiszteletére, amelyről városunk polgármestere falragaszok útján értesíti polgártársainkat. Egy teríték ára 2 K. Jelentkezni lehet Szász István vendéglősnél, vagy az „Aláírási-ny“ -en, mely szintén köröztetik polgártársaink között. Együttal azt is tudatja Csesznák Gyula polgármester, hogy szerdán, folyó hó 3-án délelőtt 10-12 óráig a főispáni helyiségben fogadni fogja a jelentkezőket a miniszter képviselőnk.

Nyári táncmulatság. Radvány-Királyfalva önkéntes tűzoltósága folyó évi július hó 7-én a királyfalvai fürdő kerthelyiségeiben nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté délután 4 órakor. Belépti-díj tetszés szerint. A zenét Kálmán zenekara szolgáltatja. Kedvezőtlen idő esetén a táncmulatság július hó 14-én fog megtartatni.

Közgyűlés. Az „erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetsége“ 1912. évi augusztus hó 4-én vasárnap délelőtt 10 órakor Besztercebányán, a „Társas Kuglizó“ helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat ezúton is tisztelettel meghívja a vezetőség. A közgyűlés tárgyai: 1. Beszámoló a szövetség működéséről. 2. Számadások bemutatása és az 1913. évi költségvetés megállapítása. 3. Tisztviselők és választmány választása. 4. Esetleges s a vezetőségnél a közgyűlés előtt legalább három héttel bejelentett indítványok. A közgyűlés után társas ebéd.

Magyar aviatikus Besztercebányán. A múlt vasárnap megjelent napilapok a legnagyobb elismeréssel írtak arról a bravuros repülésről, amit egy fiatal magyar aviatikus Tóth József végzett. A bátor pilóta bámulatos körrepülése csodálkozásba ejtett mindenkit. Pedig rettenetes nehézségekkel kellett küzdenie, miután jó szerkezetű, de nagyon hiányos motorral ellátott gépe nagy akadályokat gördített légi útjába. Tóth József a múlt heti fényes eredmény után méltán számíthat az egész magyar közönség lelkes támogatására. s miután három éven át folytatott kísérletei anyagi erejét teljesen kimerítették, arra határozta magát, hogy vidéki városokban fog repüléseket rendezni s ezek jövedelmével fog egy teljesen megbízható motort beszerezni. Zólyombrezón lakó sógorának, Elsner Samu vasgyári tisztviselőnek biztatása folytán Besztercebányán is fel fog szállani a kiváló aviatikus s a Madách-Társaságot kérte fel, hogy a rendezést magára vállalja. A társaság a legnagyobb örömmel vállalkozik ennek a megbízásnak teljesítésére; minél fogva rövid időn belül olyan látványosságban lesz része a város közönségének, mely iránt a megye határain kívülről is a legfőbb fokozottabb érdeklődés megnyilvánulását remélhetjük.

Árvák felvétele. Zólyom árvaházának igazgató választmánya Dr. Répási Mátyás alispán elnökletével alatt csütörtökön ülést tartott a vármegyházán. A folyó tanév végével kihelyezendő árvák helyének betöltése iránt intézkedett ez alkalommal a hirdetett pályázat alapján, elhatározván, hogy a három fiuhelyre Vrboszky András breznóbányai, Dorotovics György pórázi és Grandtner Árpád zólyomlipcsei, a két leányhelyre pedig Giertl Amália és Tyasky Anna feketebalogi árvákat veszi fel. Az igazgató választmány ezenkívül a folyó ügyek elintézésével foglalkozott.

A besztercebányai csizmadia ifj. 1912 évi július hó 21-én (vasárnap) a Kriskó-

féle zöldfa vendéglő kerthelyiségeiben Farkas Lajos zenekara közreműködése mellett zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Belépő díj tetszés szerint. Kezdeté délután 4 órakor. A meghívó kívánatra előmutatandó. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság július hó 28-án (vasárnap) tartatik meg.

Közgyűlése volt jún. 29. a Besztercebányai és vidéke általános temetkezési és segélyező egyesületnek, amelyen megint csak fél munkát végeztek. A múlt évi zárszámadásokat, vagyon mérleget a közgyűlés elfogadta, a felmentést megadta úgy a pénztárosnak, mint a felügyelőbizottságnak, majd az alapszabályok módosítására került a sor amit előbb egy bizottság alaposan kidolgozott, de az elnök és jegyzőnek néhány pontja ellen kifogásaik voltak. Ezért Szimonidesz Dániel tag indítványára úgy határozott a közgyűlés, hogy az elnökség által megjelölendő 10. tag valamint az indítványt benyújtók közül 10 tag az alapszabálytervezetet átdolgozza újra, s azt egy új közgyűlés elé terjeszti, de a melynek 30 napon belül meg kell történnie.

A felsőbb leányiskola záróünnepélye. A besztercebányai m. k. állami felsőbb leányiskolában június 23-án tartott záróünnepély műsorában gyönyörködést talált az a jobbara szülőkből, hozzátartozókból s érdeklődő tanúgy barátokból álló közönség, mely vasárnap d. e. az intézet tágas tornacsarnokát egészen megtöltötte. A műsor Sztójanovits: „A szent Anna tó regéje“ című daljátéknak egy részletével, a tündérek karával kezdődött. Az intézeti énekkar gyönyörűen adta elő ezen éneket. Ezután Medveczky Judit I. o. n. értelmes előadásban szavalta E. o. n. Szabó Lászlónak „Az együgyű paraszt“ című költeményét, Gleimann Vanda V. o. n. zongorán Chopin; Valse As-dur No. 9. c. művét mutatta be; játékát a hallgatóság erősen megtapsolta. Drechsler Erzsébet IV. egy német költemény ügyes elszavalásával ért el nagy tetszést. Ezután éneknégyes következett (Siklós: Mese op. 45. Györy Vilmos szövege): Ferenczy Éva IV., Schmidt Margit III. Hecht Stefánia V. és Mihályfi Mária VI. o. növendékek adták elő igen csinos kidolgozásban. Nagy hatása volt Török Jolán VI. o. n. szép szavatatának (Kiss József: Nápolyi emlék); valamint Udvardy Lujza VI. o. n. kitűnő francia szavatatának. Mihályfi Mária Aggházy: Magyar Rhapsódiáját adta elő zongorán nagy készütséggel. Händel: Largo G-dur-ját mutatta be ezután Draskovich Ilonka VI. o. n. zongorán s Munels Márta VI. o. n. és Zsolnai Erzsike V. o. n. hegedűn. Játékuk nagy tetszésben részesült. A műsornak fényes befejezője volt Szabados: A nagyravágyas büntetése című daljátéka. A poetikus, hangulatos mű főszerepét Ferenczy Dóra VI. o. n. gyönyörűen énekelte. Vele együtt a többi szóló énekesek: Herczka Eszter V., Horváth Márta V. Gleimann Vanda V., Kerpely Judit V., Ferenczy Éva IV., Gödl Ilonka V. o. növendékek, nemkülönben az egész énekkar osztoztak a zajos sikerben, melynek főérdeme azonban Svehla Antónia zenetanárnőé, aki fáradhatatlanul buzgólkodott azon, hogy oly szépen kidolgozott programmal kedveskedhessenek a közönségnek.

Tűz. Múlt hó 24-én Zólyomban a Máv. mozdonyvezetők otthonának egyik fatartója kigyulladt. A tűz csakhamar átharapódzott az udvarban levő mellék-helyiségekre, ugyszintén az ottlévő kuglizóra is, amelyet teljesen elpusztított. Közben az otthon teteje is kigyulladt, a tűz tovaterjedését azonban a lakók és a tűzoltók önfeláldozó munkájukkal megakadályozták.

A kereskedelmi és iparkamarai választások. A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara tagjainak megbízása f. é. szeptember 17-én letelvé, az új kamarai tagok választása az alkerületi bizottság által Besztercebánya sz. kir. városban, mint a kamara székhelyén a városházán 1912. évi július hó 23-án fog megtartani. A szavazás a kereskedő és iparostagokra nézve külön történik oly módon, hogy kereskedők csak a kereskedőtagokra szavazhatnak és az iparosok csak az iparostagokra szavazhatnak. Besztercebánya sz. kir. városból álló kerület választ 16 kereskedő és 16 iparos kamarai rendes beltágot és 8-8 póttágot. A választás reggel 9 órakor kezdődik és délután 4 órakor végződik.

Tűz Pallóson. Veszedelemes tűz pusztított Pallóson ma egy hete. Hétfőn délután egy ház padlásán játszó gyermekek gondatlanságból tüzet gyújtottak. A lakosság java része kint dolgozott a kertekben, mezőkön s így nem csoda, hogy a száraz időben ijesztő gyorsasággal harapódzott el a bős elem s mire a megremült lakosság haza sereglett, már tizenegy ház és ezek összes melléképületei voltak lángtengerben. Ezek az épületek el is hamvadtak a bennük levő takarmánykészlettel, butorokkal, ruhaneműekkel, gazdasági eszközökkel együtt, úgy hogy sok károsultnak semmi egyebe a rajta levő ruhán kívül nem maradt. A szegény állatokat idejekorán kivezették az istállókba, de rémületükben visszafutottak az égő istállókba. Elégett 8 tehén, 7 darab sertés és sok baromfi. A tüzet a késő délutáni órákban a segítségül jött besztercebányai, radványi és az ottani tűzoltók segítségével sikerült lokalizálni.

T Á R C A.

Darutánc.

(Folytatás és vége.)

(Egy öreg vadász naplójából.)

Pista törte meg a csendet.

Úgy látszott, egész neki bátorkodott, pedig eleinte alig lehetett szavát venni.

— Ides apám!

— Na!

— Ilyen hattyúról mesélt a Mihály bátyám?

— Persze, hogy ilyenről. Mihály bátyád sokat tud mesélni, nem hiába hogy gyakran jár a faluba.

A gyerek eltűnődött.

— Hát a daruról mért nem mesélt soha?

— Lehet, hogy a daruról nincs is mese — mondta az öreg elgondolkozva. — Én legalább még nem hallottam.

— Pedig a daru van olyan madár, mint a hattyú! Meg mint akár a sas is! mondta a gyerek erős meggyőződéssel.

Az öreg pedig levette a szolgálófáról a bográcsot s vacsorára invitált:

— Ha meg nem vetné az urfi szegénységünket.

Mire megvacsoráztunk, nagyokat húzva közbe-közbe a kulacsból, kigyulladt az ég egész pompájában. Szikráztak, reszkettek a

csillagok. Különbön sötét volt az éjszaka, mert újhoid ideje volt. A közeli nádsor itt is, ott is félelmes, titkos alakot öltött magára s a káka meg a nád közül s néhanéha a magasból is hallomásos éjjeli hangok hallatszottak. Tele volt a levegő sejtellemmel s a parázs is kialudni készült. Haszánt feküdtünk körülötte. A gyerek néhanéha köhintett egyet-kettőt.

— Köhögysz, hé? — kérdezte az apja.

— Ha rám jön — felelte Pista.

— Talán beteg a gyerek? — kérdeztem.

— Alighanem elpusztul — mondta az öreg egykedvű megnyugvással.

— Miért pusztulna el? — vigasztaltam.

— Ha a másik kettő elpusztulhatott, ez is csak velük egy testből, vérből való.

— Hát több fia is volt?

— Evvel együtt három.

— Oszt mibe pusztult el a másik kettő?

— Elvitte őket a mocsár. Nem bírták ezt a levegőt. Előbb azok is épen úgy köhögtek mint ez e.

— Hát miért nem adja akkor legalább a harmadikat egészségesebb, szárazabb helyre?

— Hogy hamarabb elpusztuljon? Próbáltam a Gyurival, mikor észrevettem, hogy csak úgy köhög, mint az első. Hogy jó embere vagyok a Károlyi uraságnak, betudta valami messi pusztára kondás gyerekek, de úgy elfogta a vágy a lép után, hogy még gyorsabban bevégezte, mint az első. Hát ennek is ha már pusztulnia kell, jobb, ha itt pusztul.

— Oszt magának nem árt ez a levegő?

— Nekem? Miért ártana? Egyik embernek árt, másiknak nem. Kinek milyen a természete. Nékem már ugyan nem árt, ha eddig nem ártott.

Elhallgattunk s csendesen pipáztunk a szúnyogok ellen.

— Gyönyörű este van — szólaltam meg.

— Hát még ha kora tavasszal járt volna erre az úrfi!

Mi volt akkor?

— Hogy mi volt? Égették a lápot. Olyan volt az éjjel, mikor a tűz egy-egy helyt bujább gazt kapott, oszt végig futott rajta hogy csuda. Olyan fehéren bodorodott a füstje, mint a báránnyel. A tűz meg pirosra világította.

— Sokáig égették?

— Hát bizony elég ideig. De hiszen égették azt tavaly is, meg az előtt is. Ugy látszik, ki akarnak pusztítani belőle egészen.

— Na, majd megnézem egyszer olyankor is, meg holdvilágnál is.

— Hát bizony szép ez holdvilágnál is — mondta az öreg. Kivált húzás idején, ha szerencséje volna az úrfinak s megleshetné a darutáncot. Sokan ugyan mondják, hogy halált jelent a látójának.

— Ides apám! — szólt közbe Pista.

— Mi az megint, hé?

— Én már láttam darutáncot.

— Mikor te?

— Az éjjel álomban. Ezen a tisztáson táncoltak. Lehetek tán százan is. Köztük volt a Miska is. Hol felütötték a fejüket, hol a válluk közé húzták, a szárnyukat pedig bodrosan teregették, úgy táncoltak ugrálva, nagy körbe karingósan. Oszt olyan szomorúan néztek rám. Különösen a Miska.

— Már nem sokáig néz — mondta az apja.

Miért? — kérdeztem.

— Odaigértem a zsidónak.

Hitetlenül nézett Pista az apjára. El se gondolta, hogy a Miska még valahova más-hova is kerülhet.

— De én nem adom — mondta siróformán.

— Majd tőled kérdem, mikor puskát kapok érte!

— Ha a Miskát elviszi idesapám, vízbe ölöm magam!

— Hallgatsz már! — szólt rá az apja keményen.

A gyerek pedig csendesen pityeregve a kunyhóhoz keseredett, az ajtajához támaszkodott s öklével egyre dörzsölte a szemét; közbe-közbe köhintett egy-kettőt. Az öreg pedig elébb rávetette a szemét hasmánt fektében, aztán belebámult az éjszakába s kezdte magyarázni:

— Mert hát úgy van az úrfi, hogy mióta a harmadik héten mától viszájára számítva, szétszakította a töltés a puskám agyát, azóta nincs fegyverem, amiből lőhetnék. Oszt olyan az nekem, mint akinek élelme meg levegője nincs. A korcsmáros pedig próbált fegyvert ígért a daruért. Hát ha nehezen is, de lassan csak ráálltam.

Elhallgatott az öreg s én elgondolkoztam rajta, hogy milyen a paraszt? Úgy veszi a dolgokat, ahogy van. Az öreg is egyszerűen belenyugszik, hogy a fiát elrabolja a mocsár. Elrabolta a másik kettőt is. hát ez a sorsa ennek is. Azért ugyan meg nem változik semmi. S még csak annyit se tesz meg érte, hogy meghagyja néki egyetlen játszópajtását. A gyerek pedig csak nem akarta abbahagyni a sirdogálást. Magsajnáltam.

— Jó puskája van a zsidónak? — kérdeztem az öregtől.

— Megjárja.

— Jobb az enyém?

— De jobb ám!

— Tudja mit, öreg, magának adom a puskámat, maga meg adja nekem a darut.

— Ha vágyik rá az úrfi, inkább adom az urfinak.

— Jól van. Hanem egyet kikötök. A darut Pistának adom, de senkinek eladni nem szabad.

— Hát oszt minek akarja ezt az úrfi?

— Hát, hogy amúgy is magának szántam a puskámat.

Ebbe belényugodott az öreg, én pedig megvigasztaltam a gyereket.

A tűz már régen elhamvadt s mi is nyugovóra tértünk. Az öreg a fiával a kunyhóban feküdt le, én pedig régi vágyam szerint a szabadban, csillagos ég alatt. Bunda volt a takaróm, fejemalja pedig sás. Belül már mind a ketten javában aludtak, mikor még én egyre a csillagokat bámultam s Pistáról, a daruról, meg a darutáncról gondolkodtam. Egyszerre úgy éreztem, hogy valaki lopva a hátam megé állott. Előbb mozdulni sem mertem, de aztán odafordítottam a fejem, — épen a kunyhó tárt ajtaja felé — s láttam, mint ereszkedik Pistára, öleli át s fojtogatja, szívja a véré a nagy, nehéz, fekete rém, — a mocsárláz.

P. Ábrahám Ernő.

Tanonczul
felvétetik 1—2 középiskolát
∴ végzett fiu fizetéssel. ∴
Czím a kiadóhivatalban!

Eladó

Beszterczebányán, a Kalvária
alatt egy gyümölcsös kert,
amely alkalmas építkezésre is.
Tőszomszédságában
már lakóház is épült.
Bővebb felvilágosítás kapható
e lap kiadóhivatalánál.

jutányos áron felvétetnek
lapunk kiadóhivatalában.

Hirdetések

Alapított 1796.

HORN LAJOS UTÓDA

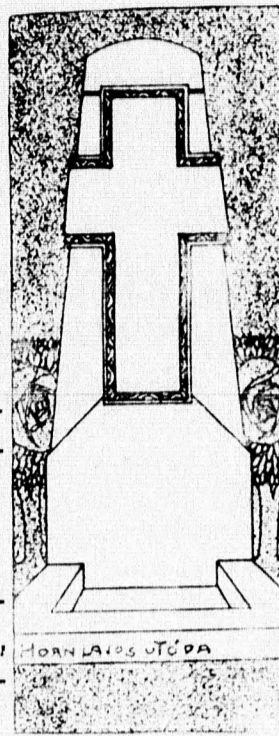
cégtulajdonos: HORN FRIGYES KÁROLY
Beszterczebánya (A nagyállomással szemben).

Állandó nagy raktár:

Egyszerű, díszes
modern síremlé-
kekben minden
kőnemben.

Szobrok fehér
carrarai márvány-
ból, kemény
királykai homok-
kőből és bronz-
ból.

Modern sirlám-
pák, virágtartók,
kovácsolt sirrá-
csok stb.

Alapított 1796.

Útszéli kereszték,

keresztelő me-
dencék, szentelt
vizedek, kerti
kődszek stb.

Szükséges
rajzokkal, tervek-
kel és költség-
vetéssel kívánat-
ra szívesen szol-
gálok.

Pontos kiszolgálás.

Jutányos árak!

Kérem cégemet hasonló üzlettel össze nem
téveszteni. Utazókat nem tartok, miért is kérem
szükség esetén egyenesen hozzám fordulni.

HAVELKA JÓZSEF BESZTERCZEBÁNYA

villanyerőre berendezett könyvnyomda, könyv- és hirlapkiadóvállalat, könyv-, papir-, zenemű- és írószerkereskedés.

Telefon 108. ☒ A „Beszterczebányai Hétfői Ujság” szerkesztő kiadótulajdonosa. ☒ Telefon 108.

Zólyomvármegye Hivatalos Lapja

a „KRAJAN”

POLITIKAI HETILAP,

„AZ ERDÉSZET”

ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI SZAKLAP,

a „TANÜGYI ÉRTESSÍTŐ”

a zólyomvármegyei kir. tanfelügyelőség
és a Zólyomvármegyei Általános Tan-
tatóegyesület hivatalos közlönye,

és a beszterczebányai magyar kir. pénzügy-
igazgatóság nyomtatvány szükségletének
szerződéses szállítója.

HIRDETÉSEK

a „Krajan”, „Az Erdészet”, a
„Tanügyi Értesítő” és a „Besz-
terczebányai Hétfői Ujság”-ba,
valamint a helyben megjelenő
összes lapokba, jutányos áron
felvétetnek!

Jutányos árak!

Dúsan felszerelt könyv-, papir-, zenemű
és rajzszerkereskedés.

Allandóan nagy választék imakönyvek,
díszművek, emlékkönyvek és képeslap
albumokban!

Irodai és iskolai cikkekben mindig
dús raktárt tartok!

Dísz és egyszerű levélpapírok, vala-
mint képeslevelezőlapokban allandóan
újdonságok!

Figyelmes kiszolgálás!

Ajánlja a mai kor igényeinek
megfelelően, teljesen új betű-
anyaggal és gépekkel villany-
erőre berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT,

hol mindennemű nyomtatványok,
u. m.: névjegyek, eljegyzési-,
esküvői- és bálimeghívók, tánc-
rendek, egyházi, ügyvédi, orvosi,
hivatalos és kereskedelmi nyom-
tatványok, hirlapok, heti és havi
folyóiratok, könyvek, művek stb.
izlésesen kiállítva, gyorsan és
jutányos árak mellett készülnek.
Egyházi és ügyvédi nyomtat-
ványok allandóan készen raktáron
vannak, s azok jutányos áron
lesznek kiszolgálva!

Gyors és pontos szállítás!